

Elemental, doctor Watson?

V AIG conèixer una senyora, que per cert era molt bona dona, que quan expressava idees posava al descobert que en tenia poques. En una ocasió, parlant d'una brigada alpina de la nostra guerra que havia passat grans sofriments als Pirineus, digué: "Pobrets! Estaven tan desesperats que n'hi va haver alguns que es van suïcidar ells mateixos".

Ella sabia el que volia dir i els seus interlocutors també, però per part d'aquests darrers calia una certa bona voluntat, un esforç d'interpretació i de pietosa indulgència.

De tota manera, els suïcidis solen despertar les suspicàcies de les autoritats, llevat de casos com el que va ocórrer recentment: fou trobat el cos d'un home decapitat, amb el cap a un parell de metres de la resta del cadàver. Un periòdic va donar la notícia tot arrodonint-la amb una conclusió plena de prudència: "La policia" deia el diari, "descarta de moment la hipòtesi del suïcidí".

Aquests dies s'ha produït la mort d'un empresonat per delictes de terrorisme polític, i la seva família no s'acaba de creure que s'hagi suïcidat, a pesar d'una colla d'indícis que així ho fan creure. Les circumstàncies, molt sovint tendeixen a agrupar-se estranyament fins a ocasionar desorientacions notables. Una germana de la víctima ha declarat que el seu parent estava molt il·lusionat amb els contactes pacificadors entre l'organització a la qual pertanyia i representants del govern. N'esperava un final feliç que li permetés de recobrar la llibertat sense sobresalts, i aquesta il·lusió —segons opinió de la germana— li feia difícil d'acceptar que el seu familiar es llevés la vida.

De tota manera el "final feliç" sembla haver-se allunyat fins a esdevenir gairabé utòpic. A mi, que no posseeixo cap informació fidedigna que em permeti de presumir de ben assabentat, em semblaven unes

converses difícilíssimes, sobretot —opinió dictada pel pur instint— a causa de la falta d'interlocutors vàlids en una de les parts. Les organitzacions que practiquen la violència i s'emparen sota una sigla que arriba a fer-se famosa, s'exposen a sofrir dispersions i adulteracions terribles. L'obligada clandestinitat que d'una banda els protegeix, de l'altra els fa molt vulnerables. Pot succeir que valent-se del seu nom, delinqüents comuns cometin assassinats, segrestaments i robatoris. Considero que s'ha pecat sovint de lleugeresa en esperar trucades telefòniques anònimes per considerar la quasi segura filiació dels culpables.

Preocupació

Hi ha precedents internacionals d'"honorables companyies", de traficants del crim organitzat, de poderosos grups que, per diners, ofereixen professionals que maten per encàrrec. No és rar que facin recaure les sospites damunt partides que lluiten (tot i que sigui reprovable) per uns ideals d'alliberament nacional o de justícia social. L'engany proporciona una treva a la policia, que compta amb més marge de temps per a indagar en aquella o en altres direccions, facilita als criminals una mena de coartada sempre creïble i fins pot arribar a il·lusionar les pròpies organitzacions de lluita política armada, perquè els fa aparèixer més temibles.

Conviden a reflexionar sobre tot això les múltiples vegades que se'ns ha dit oficialment que tal o tal comando ha estat desmantellat, o que dirigents essencials han estat detinguts, de manera que l'organització a la qual pertanyien ja es pot considerar desarticulada. I, tot seguit, el desencís de la repetició de successos que són motiu d'una profunda preocupació per a una democràcia que tot just comença a caminar.

PERE CALDERS

No

UN columnista d'esquerres molt bona persona i de gran simpatia em comentava això, l'altre dia:

—Noi, ja no sé amb qui ficar-me, ni que criticar. Ha arribat un punt que la dreta, al nostre país, sembla indestructible. Res no li fa mal. No hi ha per on atacar-la. No trobem mai el punt exacte per on poguéssim fer-li, si es pot dir així, una mica de mal. I no és que no hi hagi res criticable, en aquest govern que tenim al país, ni molt menys. Un dia en Miquel Roca aixeca una veu de condemna contra el senyor Mariscal i, en canvi, al cap de quinze dies el president Pujol diu públicament que el seu partit és tolerant fins als extrems del masoquisme... No hi ha qui ho entengui. ¿O és que tenia raó l'article de la Capmany, quan deia que van estar a punt d'enviar al foc en Mariscal perquè era valencià, però no farien mai una cosa així amb Els Joglars, que son nascuts al Principat...? Sigui per la raó que sigui, més enllà de flagrants contradiccions, el cas és que quan agafeu la màquina d'escriure amb la intenció de fer un article sobre el pujolisme o sobre el catalanisme veieu, a l'horitzó, com una inútil-

HI ha filòsofs que creuen que el potser de bona fe, que un dels principals "tasques" de la filosofia és la d'ocupar-se de la teologia de l'educació, és a dir: l'objecte o les finalitats del procés educatiu.

Deixant de banda el progrés allunyament entre la filosofia i pedagogia des de la caiguda del model pederàstic socràtic i la seva substitució per altres menes d'ús i abusos més vergonyants i no necessàriament menys deshonestos és obvi que existeixen punts de vista divergents i filosofables sobre quina ha de ser la missió de l'escola i de la universitat. Algunes pensen que aquesta missió ha